

Wstęp

Minister Finansów, korzystając z delegacji ustawowej zawartej w art. 41 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, 11 stycznia 2022 r. wydał rozporządzenie o sprawozdawczości budżetowej, które zostało znowelizowane 26 stycznia 2023 r.

W publikacji omówione są zasady sporządzania poszczególnych rodzajów sprawozdań budżetowych. Znajdują się także przykłady poszczególnych sprawozdań z ich wypełnionymi wzorami, m.in. przez jednostki organizacyjne budżetu państwa czy jednostki samorządu terytorialnego.

W związku z tym, że terminowe przekazanie sprawozdań budżetowych jest bardzo istotne, a jego niezłożenie w terminie stanowi czyn naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w jednym z rozdziałów przedstawiono szczegółowy terminarz składania sprawozdań. Znaleźć tutaj można również wyjaśnienia Ministerstwa Finansów oraz regionalnych izb obrachunkowych w tym zakresie.

Publikację tę polecamy zarówno państwowym, jak i samorządowym jednostkom sektora finansów publicznych, które sporządzają sprawozdania budżetowe.

Rozdział IV

Sprawozdania w zakresie budżetu jednostek samorządu terytorialnego

1. Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego

1.1. Podmioty sporządzające sprawozdanie

Sprawozdanie Rb-27S jest sprawozdaniem sporządzanym za okresy miesięczne oraz za rok. Sprawozdania za miesiące kończące kwartał I, II i III oraz za rok sporządzane są w większej szczegółowości niż za miesiące niekończące kwartału oraz za grudzień. Szczegółowość sprawozdania Rb-27S uzależniona jest również od jednostki sporządzającej to sprawozdanie. Zawarte w nim dane wykazuje się narastająco za kolejne okresy sprawozdawcze – kolejne miesiące roku budżetowego. Sporządzane jest ono w układzie: dział, rozdział, paragraf, natomiast sumowaniu podlegają kwoty wyszczególnione w działach i rozdziałach. Kwoty w sprawozdaniach wykazuje się w złotych i groszach zgodnie z obowiązującymi zasadami przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

Sporządzone sprawozdanie Rb-27S dostarcza informacji o źródłach i wysokości wykonanych w danym okresie sprawozdawczym dochodów budżetowych przez jednostkę sporządzającą to sprawozdanie.

Sprawozdanie Rb-27S sporządzają:

- kierownicy samorządowych jednostek budżetowych,
 - kierownicy jednostek obsługujących dla jednostek obsługiwanych
- sprawozdanie jednostkowe sporządza również wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta, marszałek lub przewodniczący zarządu związku jednostki samorządu terytorialnego.

Kierownicy jednostek budżetowych oraz kierownicy jednostek obsługujących sporządzają sprawozdanie jednostkowe na podstawie ewidencji księgowej.

Przykład 42

W jednostce samorządu terytorialnego, w której została powołana jednostka obsługująca (powstała odpowiednio na podstawie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, np. do obsługi szkół, przedszkoli i placówek oświatowych), obowiązek sporządzania i złożenia sprawozdań ciąży na kierowniku jednostki obsługującej. Sporządza on tyle sprawozdań jednostkowych Rb-27S, ile obsługuje jednostek oraz sprawozdanie jednostkowe ze swojej jednostki.

Sporządzane jest również sprawozdanie zerowe (negatywne), w przypadku gdy jednostka budżetowa nie osiąga żadnych dochodów.

Sprawozdanie zbiorcze z dochodów budżetowych sporządzane jest w szczególności sprawozdań jednostkowych. Zbiorcze sprawozdanie sporządzane jest przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu. Należy również pamiętać, że jeżeli jednostka nie osiąga dochodów, ma również obowiązek złożyć sprawozdanie „zerowe” (negatywne).

1.2. Zasady sporządzania sprawozdania

1.2.1. Podstawowe regulacje

Wzór formularza sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia o sprawozdawczości budżetowej. Natomiast instrukcja określająca zasady sporządzania sprawozdania Rb-27S stanowi załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.

Szczegółowość sporządzanych sprawozdań jednostkowych z wykonania planu dochodów budżetowych uzależniona jest od okresu sprawozdawczego oraz jednostki zarządzającej:

- 1) za styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopad oraz grudzień – jednostki budżetowe, gminy, miasta na prawach powiatu, powiaty i samorządy województw oraz związki jednostek samorządu terytorialnego wypełniają kolumnę:
 - a) 4 „Plan (po zmianach)”,
 - b) 7 „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”;
- 2) za miesiące kończące kwartał, czyli za marzec, czerwiec, wrzesień oraz za rok – jednostki budżetowe, powiaty i samorządy województw oraz związki jednostek samorządu terytorialnego wypełniają kolumnę:

- a) 4 „Plan (po zmianach)”,
 - b) 5 „Należności”,
 - c) 6 „Potrącenia”,
 - d) 7 „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”,
 - e) 8–10 „Saldo końcowe”;
- 3) za miesiące kończące kwartał, czyli za marzec, czerwiec, wrzesień oraz za rok – gminy oraz miasta na prawach powiatu wypełniają kolumnę:
- a) 4 „Plan (po zmianach)”,
 - b) 5 „Należności”,
 - c) 6 „Potrącenia”,
 - d) 7 „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”,
 - e) 8–10 „Saldo końcowe”,
 - f) 11 „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”,
 - g) 12 „Skutki udzielonych ulg i zwolnień ...”,
 - h) 13–14 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy”.

Sprawozdanie jednostkowe jednostka samorządu terytorialnego sporządza z następujących dochodów budżetowych:

- z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego,
- dochodów jednostki budżetowej,
- udziałów jednostki samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, przekazanych z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- dotacji celowych i subwencji ogólnej otrzymanych z budżetu państwa,
- dotacji celowych z państwowych funduszy celowych oraz dotacji celowych na zadania realizowane przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

WAŻNE! W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego nie są wykazywane dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

1.2.2. Sprawozdanie jednostkowe jednostki budżetowej

Jednostki budżetowe sporządzają sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych odpowiednio do okresu sprawozdawczego w zakresie:

- Kolumna 1 do kolumny 3 – odpowiednio: dział, rozdział i paragraf, zgodnie z obowiązującą w tym zakresie klasyfikacją budżetową, określoną rozporządzeniem o klasyfikacji budżetowej;

- Kolumna 4 „Plan (po zmianach)” – kwoty wynikające z planu finansowego jednostki, po uwzględnieniu zmian dokonanych w trybie ustawy o finansach publicznych. Należy zwrócić uwagę, że w jednostce budżetowej, np. ośrodka pomocy społecznej czy szkole, nie występują dochody z dotacji ani subwencji. Dochody z tego tytułu występują w sprawozdaniu jednostki samorządu terytorialnego;
- Kolumna 5 „Należności (saldo początkowe plus przypis minus odpis)” – kwoty, które stanowią salda początkowe (należności pozostałe do zapłaty, zmniejszone o nadpłaty), a powiększone o kwoty przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych, po zmniejszeniu ich o kwoty odpisów. W przypadku gdy kwota nadpłat i odpisów przewyższa kwotę należności pozostałych do zapłaty i przypisów, to różnicę wykazuje się jako liczbę ujemną. Nie wykazuje się tu należności długoterminowych. W przypadku gdy dochody budżetowe wykonane są bez przypisu należności, dla których przepisy odrębne nie przewidują przypisu, wówczas w kolumnie „Należności” należy wykazać w wysokości dochodów wykazanych w kolumnie „Dochody wykonane”;

Przykład 43

W jednostce budżetowej wystąpiła należność z tytułu wynajmu pomieszczeń – § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” – pozostała do zapłaty na 31 grudnia 2023 r. w kwocie 500 zł. Na początku roku występuje w związku z tym należność niezapłacona (saldo początkowe) z tytułu wynajmu pomieszczeń – § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” w kwocie 50 zł.

W trakcie pierwszego kwartału dokonano przypisu, łącznie 1800 zł, na podstawie wystawionych na koniec poszczególnych miesięcy faktur (każda po 600 zł). Przypis do sprawozdania na 31 marca 2024 r. w § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” wyniósł: 2300 zł (500 zł + 1800 zł).

Przykład 44

W jednostce budżetowej na 31 grudnia 2023 r. wystąpiła nadpłata w kwocie 120 zł z tytułu wpływów z usług w § 0830 „Wpływy z usług”. Na początku roku w § 0830 występuje nadpłata, z tym że w trakcie pierwszego kwartału dokonano przypisu w kwocie 100 zł z tego tytułu. W związku z tym na § 0830 „Wpływy z usług” w sprawozdaniu na 31 marca 2024 r. w kolumnie 5 „Należności (saldo początkowe plus przypis minus odpis)” wystąpi kwota –20 zł, kwota ujemna, ponieważ przypis 100 zł minus nadpłata 120 zł stanowi kwotę ujemną.